

Vår referanse:
2021/522-328-
234

Saksbehandler:
Lennarth Kvernmo

Dato:
25.08.2026

Strategisk næringsplan 2026–2030 – sluttbehandling

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Teknisk-, miljø- og næringsutvalget		01.09.2026
Administrasjonsutvalget		02.09.2026
Lokalstyret		16.09.2026

Administrasjonssjefens anbefaling:

Administrasjonssjefen legger med dette frem følgende innstilling:

1. Lokalstyret vedtar Strategisk næringsplan for Longyearbyen 2026–2030, datert 17.08.2026, etter gjennomført høringsrunde og merknadsbehandling.
2. Handlingsdelen til strategisk næringsplan slutføres og legges frem til politisk behandling innen utgangen av 2026, og senest før 01.01.2027, i tråd med vedlagte arbeidsplan. Handlingsdelen skal konkretisere prioriterte tiltak, mål, forventede resultater, ansvar, ressursbehov, finansiering, fremdrift, oppfølging og relevante indikatorer for mål- og resultatstyring.
3. Arbeidet med handlingsdelen gjennomføres innenfor en økonomisk ramme på kr 175 000. Arbeidet finansieres med tilsagn fra Innovasjon Norge på kr 91 000 og egenandel fra Longyearbyen lokalstyre på kr 84 000.
4. Administrasjonssjefen gis fullmakt til å gjøre redaksjonelle endringer i kapittel 5.1 Næringslivets rolle i beredskap i tråd med vedlegg 7.

Sammendrag og konklusjon:

Saken gjelder sluttbehandling av Strategisk næringsplan for Longyearbyen 2026–2030. Planens formål er å etablere strategiske rammer for administrasjonens forvaltning og oppfølging av Longyearbyen lokalstyres næringsarbeid i planperioden, i tråd med lokalstyrets bestilling fra 2023.

Strategisk næringsplan er utviklet i tråd med planprogrammet med flere tiltak for medvirkning og involvering. Planen har vært på offentlig høring, og mottatte høringsinnspill er merknadsbehandlet av prosjektet og styringsgruppen i perioden april–august 2026.

Høringsinnspill som tas til følge, er innarbeidet i planen. Øvrige innspill er vurdert og dokumentert i vedlagte høringsinnspill og endringslogg.

Flere høringsinnspill peker på behovet for at handlingsdelen konkretiseres ytterligere, slik at prioriterte tiltak, mål, forventede resultater, ansvar, ressursbehov, finansiering, fremdrift, oppfølging og relevante indikatorer for mål- og resultatstyring kommer frem tydeligere.

Administrasjonssjefen anbefaler at lokalstyret vedtar strategisk næringsplan, og at handlingsdelen konkretiseres, slutføres og legges frem til politisk behandling innen utgangen av 2026, og senest før 01.01.2027, i samsvar med vedlagte arbeidsplan. Handlingsdelen skal tydeliggjøre prioriterte tiltak, mål, forventede resultater, ansvar, ressursbehov, finansiering, fremdrift og oppfølging, samt legge grunnlag for mål- og resultatstyring i gjennomføringen av planen.

I sluttarbeidet med planen, så har administrasjonssjefen tatt en kvalitetssikring av kapittel 5.1 Næringslivets rolle i beredskap. I etterkant av den kvalitetssikringen så ønsker administrasjonssjefen å gjøre noen redaksjonelle endringer i kapittelet. Etter administrasjonssjefens vurdering fører dette ikke til noen realitetsendringer i strategien, men en tydeliggjøring av arbeidet som er nødvendig for å lykkes med strategien. Disse endringene kom så sent i prosessen at de ikke er innarbeidet i vedlagt strategi, men administrasjonssjefen ber om fullmakt til å innarbeide endringene i etterkant av sluttbehandlingen i lokalstyremøte.

Saksopplysninger:

Strategisk næringsplan bygger på lokalstyrets bestilling fra 19.09.2023 og lokalstyrets vedtatte planprogram fra 21.02.2024. Planarbeidet er gjennomført i tråd med tidligere kartlegginger og resultater fra fortløpende innsiktsarbeid, politiske prioriteringer og vedtak, samt avklaringer knyttet til Longyearbyen lokalstyres næringsarbeid tilbake til høsten 2021.

Lokalstyret vedtok planprogrammet for strategisk næringsplan 21.02.2024, slik:

Høringsinnspill til planprogrammet for strategisk næringsplan tas til etterretning i tråd med administrasjonssjefens vurderinger.

Administrasjonsutvalget vedtok 22.04.2026 å legge forslag til strategisk næringsplan ut på offentlig høring, slik:

1. *Forslag til Strategisk næringsplan for Longyearbyen legges ut på høring.*
2. *Høringsperioden fastsettes fra 23. april 2026 – 21. mai 2026.*
3. *Planen sendes på høring til relevante næringslivsaktører, statlige og regionale myndigheter, samt øvrige berørte interessenter.*
4. *Endelig strategisk næringsplan legges frem for politisk sluttbehandling etter gjennomført høring.*

I høringsperioden fra 23. april til 21. mai 2026 kom det inn 15 høringsinnspill. Alle mottatte innspill er vurdert, saksbehandlet og dokumentert i vedlagte høringsinnspill og endringslogg.

Tabellen nedenfor gir en samlet oversikt over sentrale milepæler, tidligere politisk behandling og vedtak som ligger til grunn for arbeidet med strategisk næringsplan:

Dato	Utvalg	Saksnr.	Vedtak/tema
16.06.2021	-	-	Innvilget ekstern delfinansiering, kartlegging av status i Longyearbyen lokalstyres næringsarbeid.
12.10.2021	Lokalstyret	PS 83/2021	Igangsetting av kartlegging og utredning.
21.03.2023	Lokalstyret	PS 25/2023	Leveranse: kartlegging og utredning
05.06.2023	-	-	Innvilget ekstern delfinansiering til planlegging av omstilling/næringstiltak.
19.09.2023	Lokalstyret	PS 67/2023	Igangsetting av planlegging og prosjektering
16.10.2023	Lokalstyret	PS 95/2023	Leveranse: anbefaling til eksterne omstillingstiltak

20.11.2023	Lokalstyret	PS 104/2023	Leveranse: anbefaling til interne omstillingstiltak
21.02.2024	Lokalstyret	PS 9/2024 og PS 10/2024	Delleveranse: planprogram for strategisk næringsplan / Utsettelse av arbeidet med strategisk næringsplan.
13.05.2025	-	-	Innvilget ekstern delfinansiering av strategisk næringsplan fra Innovasjon Norge.
10.12.2025	Lokalstyret	PS 71/2025	Justering av organisering av næringsarbeidet
10.06.2026	Lokalstyret	PS 37/2026	Leveranse: organisering av næringsarbeidet

Vurdering:

Strategisk næringsplan gir Longyearbyen lokalstyre styrings- og støtteverktøy for arbeidet med innovasjon, næringsutvikling og verdiskaping i Longyearbyen. For næringslivet og andre interessenter og premissgivere vil næringsplanen være opplysende med hensyn til hvilken politikk og administrativ forvaltning og prioritering som kan forventes i fremtidige arbeidet med lokal verdiskapning, næringsutvikling og innovasjon i Longyearbyen.

Planarbeidet har vært utsatt flere ganger. Samlet innebærer dette at planen er forsinket med om lag to år. Utsettelsene skyldes blant annet behov for tilstrekkelig koordinering og forankring av arbeidet med:

- nytt lokalstyre etter lokalstyrevalget høsten 2023,
- regjeringens og Stortingets arbeid med ny stortingsmelding om Svalbard,
- nødvendig og tilstrekkelig finansiering av arbeidet,
- utvidet offentlig høringsrunde våren 2026.

I høringsrunden på planen kom det inn 15 høringsinnspill. Innspill som er tatt til følge, er innarbeidet i strategisk næringsplan. Øvrige innspill er vurdert og kommer frem av vedlagte høringsinnspill og endringslogg.

Flere høringsinnspill understreker behovet for en tydeligere handlingsdel. Administrasjonssjefen anbefaler derfor at handlingsdelen videreutvikles i samsvar med vedlagte forslag til arbeidsplan. Formålet er å utarbeide en konkret handlings- og tiltaksdel til strategisk næringsplan, der prioriterte tiltak kobles til mål, forventede resultater, ansvar, ressursbehov, finansiering, fremdrift, oppfølging og relevante indikatorer. Dette skal gi grunnlag for mål- og resultatstyring i gjennomføringen av planen i planperioden.

En strategisk plan får først reell styringsverdi når den omsettes i tydelige politiske prioriteringer og gjennomførbare tiltak. En konkret handlingsdel vil:

- legge bedre til rette for at ressurser, innsats og politiske prioriteringer kan rettes mot tiltak med størst forventet effekt,
- gjøre det enklere og mer effektivt å følge opp planens politiske ambisjoner,
- synliggjøre fremdrift i næringsarbeidet overfor næringsliv, lokalsamfunn, samarbeidspartnere og premissgivere.

Prosjektregnskapet for utvikling av strategisk næringsplan er behandlet i styringsgruppen. Tabellen nedenfor gir en illustrativ oversikt over økonomisk status per 10. august 2026:

Post	Beløp	Forklaring
Påløpte kostnader per 10.08.2026	kr 973 000	Omfatter arbeid med utvikling av strategisk næringsplan, herunder behandling og innarbeiding av høringsinnspill samt avtalt tilleggsarbeid.
Total prosjektramme	kr 1 000 000	Vedtatt/avtalt samlet økonomisk ramme for utviklingen av strategisk næringsplan.
Gjenstående innenfor rammen	kr 27 000	Illustrerer differansen mellom total prosjektramme og påløpte kostnader per 10. august 2026.

En videreføring av utviklingsarbeidet med handlings- og tiltaksdelen av planen anslås til kr 175 000. Innovasjon Norge har, etter søknad, innvilget kr 91 000 til arbeidet. Resterende finansieringsbehov må dekkes av Longyearbyen lokalstyre. Dersom finansieringen avklares innen september 2026, kan handlingsdelen legges frem til politisk behandling innen utgangen av 2026, og senest før 01.01.2027.

Pågående arbeid med fremtidig organisering av næringsarbeidet har som formål å styrke næringsarbeidet. En tydelig organisering vil bidra til klarere ansvarslinjer, effektiv prioritering og større dynamikk og forutsigbarhet i planlegging og utførelse av strategier og tiltak fra næringsplanen. Arbeidet med organiseringen av næringsarbeidet pågår. Resultatene av organisering og planarbeid har som formål å gi administrasjonen og lokalstyret et bedre grunnlag for å følge opp næringsarbeidet helhetlig og målrettet. Resultatet i arbeidet med organiseringen rapporteres til utvalget når prosessen er ferdigstilt.

Administrasjonssjefens samlede vurdering er at Strategisk næringsplan for Longyearbyen 2026–2030, sammen med arbeidsplanen for videre konkretisering av handlingsdelen, gir et tilstrekkelig grunnlag for politisk sluttbehandling. Planen fastsetter felles mål og innsatsområder for Longyearbyen lokalstyres videre næringsarbeid. Handlingsdelen skal konkretisere hvordan målene skal følges opp gjennom prioriterte tiltak, forventede resultater, ansvar, ressursbehov, finansiering, fremdrift, oppfølging og relevante indikatorer for mål- og resultatstyring.

I sluttarbeidet med planen, så har administrasjonssjefen tatt en kvalitetssikring av kapittel 5.1 Næringslivets rolle i beredskap. I etterkant av den kvalitetssikringen så ønsker administrasjonssjefen å gjøre noen redaksjonelle endringer i kapitlet. Etter administrasjonssjefens vurdering fører dette ikke til noen realitetsendringer i strategien, men en tydeliggjøring av arbeidet som er nødvendig for å lykkes med strategien. Disse endringene kom så sent i prosessen at de ikke er innarbeidet i vedlagt strategi, men administrasjonssjefen ber om fullmakt til å innarbeide endringene i etterkant av sluttbehandlingen i lokalstyremøte.

Vedlegg

- 1 Strategisk næringsplan for Longyearbyen 2026-2030
- 2 Høringsinnspill til strategisk næringsplan
- 3 Endringslogg etter høringsrunde strategisk næringsplan
- 4 Tilbud om finansiering fra Innovasjon Norge-18 august 2026 - handlings- og tiltaksdel næringsplan
- 5 Arbeidsplan for konkretisering av handlingsdelen til strategisk næringsplan
- 6 referat styringsgruppemøte 17 august 2026
- 7 Forslag til justert kapittel 5.1. Næringslivets rolle i beredskap

Andre vedlegg (ikke vedlagt):

- 1 Svalbardloven og svalbardmiljøloven med tilhørende lover og forskrifter, samt relevant sektorlovgivning innen nærings- og selskapsrett.
- 2 Meld. St. 26 (2023–2024).
- 3 Regjeringens innovasjons- og næringsstrategi for Svalbard, inkludert tildelingsbrev 2026.
- 4 Arealplanen og lokalsamfunnsplanen med tilhørende temaplaner, strategier, instruksjoner og reglementer som gjelder i Longyearbyen lokalstyre.
- 5 Tidligere politiske vedtak i arbeidet med tiltak: Strategisk næringsplan (jf. tabell i saksfremlegget)
- 6 Tidligere politiske vedtak som kn